

Epidemiologische update COVID-19

RAG 21/12/2022

De analyse van de epidemiologische situatie steunt op een brede evaluatie, waarbij verschillende kwantitatieve indicatoren en drempels worden gehanteerd voor het bepalen van beheersniveaus (zoals hier beschreven), ondersteund door andere meer kwalitatieve (bv. ervaren werkdruk bij huisartsen) en strategische indicatoren (bv. teststrategie).

Besluit en aanbevelingen

- Het nationaal beheersniveau wordt gehandhaafd op 2. De stijging van het aantal gevallen vertraagt, maar de ziekenhuisindicatoren blijven stijgen. De incidentie van nieuwe ziekenhuisopnames ligt op beheersniveau 2; de bezetting van ICU-bedden en huisartsconsultaties liggen nog op niveau 1 (gegevens over PR voor symptomatische personen waren deze week niet beschikbaar).
- De toename van het aantal gemelde gevallen betreft nog steeds vooral mensen van 65 jaar en ouder en alle indicatoren voor de follow-up in verpleeghuizen blijven stijgen. Daarom blijven, vooral in deze winterperiode, basismaatregelen (het dragen van een masker, handhygiëne, zelftesten bij symptomen) sterk aanbevolen om de overdracht van respiratoire virussen te beperken.
- De in afvalwater aangetroffen virusconcentraties nemen nog steeds toe, vooral in Wallonië.
- Het provinciaal beheersniveau verhoogt van niveau 1 naar 2 voor de provincies Limburg en Vlaams-Brabant.
- In de context van de epidemiologische situatie in China is een actieve surveillance van mogelijke nieuwe opkomende varianten noodzakelijk. De RAG beveelt daarom aan dat reizigers die uit China terugkeren en symptomen vertonen, worden getest.

Indicatoren i.v.m. viruscirculatie

Het aantal nieuwe infecties in de week van 11-17 december is zeer licht gestegen en lijkt zich te stabiliseren (gemiddeld 1.438 nieuwe infecties per dag, tegenover 1.404 in de voorgaande week, +2%). De stijging wordt waargenomen in de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder, terwijl voor de andere leeftijdsgroepen in alle drie de regio's een stabilisatie of lichte daling wordt waargenomen.

Ook het aantal uitgevoerde testen nam weer toe. In de periode van 11 tot 17 december waren er gemiddeld 9.287 testen per dag, tegenover ongeveer 8.500 in de week daarvoor. Gegevens over testindicaties en het profiel van de geteste personen waren deze week door technische problemen niet beschikbaar.

Het aantal zelftests dat tussen 11 en 17 december in apotheken is verkocht, is opnieuw licht gestegen: 62.778 verkochte tests tegenover ongeveer 61.500 in de voorgaande week (Bron: APB & OPHACO)¹.

De algemene positiviteitsratio (PR) daalde licht, 16,4% voor de week van 11-17 december (tegenover 17,2% de week daarvoor). De daling doet zich vooral voor bij jongeren van 10-19 jaar en, in mindere mate, bij volwassenen van 20-39 en 40-64 jaar. Voor de andere leeftijdsgroepen is de trend stabiel.

De monitoring van afvalwater², gebaseerd op drie indicatoren, blijft een stijging van de virusconcentraties aantonen, vooral in Wallonië, maar deze liggen nog steeds op een laag niveau in vergelijking met de niveaus die tijdens de vijfde golf werden vastgesteld. Op basis van de resultaten van 14 december voldeden voor de 42 gemonitorde afvalwaterzuiveringsinstallaties 19 gebieden aan de indicator "stijgende trend" (vergeleken met 30 de week ervoor), 15 aan de indicator "snelle stijging" (vergeleken met 6 de week ervoor) en 2 aan de indicator "hoge circulatie" (vergeleken met 1 de week ervoor). Op regionaal niveau zijn er alerts voor Wallonië voor de indicatoren "stijgende trend" en "snelle stijging", Vlaanderen voor de indicator "stijgende trend" en voor Brussel zijn er geen alerten.

Meer informatie over de methodologie en de analyse van de resultaten is beschikbaar in een wekelijks verslag.

Indicatoren i.v.m. druk op het zorgsysteem

Het aantal raadplegingen voor vermoedelijke COVID-19 bij huisartsen is in week 50 licht gestegen, met een nationaal gemiddelde van 15 contacten per 100.000 inwoners per dag, tegenover 14/100.000 in de voorgaande week. Dit is een lichte stijging in Vlaanderen en Brussel, terwijl in Wallonië een stabilisatie wordt waargenomen (Bron: GP Barometer).

De door het huisartsenpeilnetwerk geapporteerde incidentie van raadplegingen voor griepachtige symptomen (ILI) is sterk gestegen, met 484 consulten per 100.000 inwoners (tegenover 206 vorige week).

De ervaren werklast voor vermoedelijke Covid-19 bleef stabiel, met 53% van de artsen die de werklast hoog of zeer hoog vonden (vergeleken met 54% de week ervoor).

Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames voor COVID-19 is opnieuw gestegen, met gemiddeld 126 opnames per dag in de week van 13-19 december, tegenover 99 in de voorgaande periode (+27%). Het reproductiegetal (Rt) voor ziekenhuisopnames blijft boven de 1 (1,129, tegen 1,167 vorige week). Het INLA-voorspellingsmodel voor het aantal nieuwe ziekenhuisopnames blijft een stabiele trend vertonen, met een zeer lichte daling, voor de komende twee weken (de GAM-gegevens waren deze week niet beschikbaar).

De 7-daagse incidentie van ziekenhuisopnames steeg in de meeste provincies en vooral in de provincie West-Vlaanderen. De drempel van beheersniveau 3 is bereikt in de provincies Luik en Oost-Vlaanderen. Het beheersniveau voor de provincies Limburg en Vlaams-Brabant wordt verhoogd van niveau 1 naar niveau 2 omdat de incidentie van ziekenhuisopnames voor de derde opeenvolgende week boven de drempelwaarde ligt. Het beheersniveau kan volgende

¹ Mogelijke onderschatting omdat de registratie op naam voor burgers zonder verhoogde terugbetaling geen verplichting is maar een aanbeveling. Preliminaire data, mogelijke vertraging op rapportering voor meest recente dagen

² De surveillance volgt de evolutie van de concentratie van het SARS-CoV-2-virus in het afvalwater. De indicator "Hoge circulatie" geeft de gebieden aan waar de gemeten virusconcentraties hoog zijn (ten minste de helft van de maximumwaarde die in de vijfde golf werd geregistreerd). De indicator "Snelle toename" heeft betrekking op de zones waar de gemeten virusconcentratie in de afgelopen week snel is toegenomen (stijging met meer dan 70% over de laatste 7 dagen). De indicator "Stijgende trend" geeft de bekkens aan waar de virusconcentraties over de laatste 14 dagen meer dan 6 dagen is toegenomen

week in de provincie Namen worden verhoogd van niveau 1 naar niveau 2, aangezien het aantal ziekenhuisopnames de laatste twee weken boven de vastgestelde drempelwaarde ligt. Het aantal ziekenhuisopnames voor COVID-19 en met COVID-19 (d.w.z. opname om een andere reden, maar met een positieve COVID-19-test) heeft zich op vergelijkbare wijze ontwikkeld, maar de laatste dagen is een lichte vertraging van de stijging van het aantal ziekenhuisopnames met COVID-19 merkbaar.

Het aantal bezette ziekenhuisbedden door COVID-19-patiënten (n = 1.948, +30%) en het aantal bedden bezet op de intensive care (n = 81, +23%) nam verder toe.

Meer informatie over de ziekenhuissurveillance is beschikbaar in het wekelijks verslag.

Uit de SARI-surveillance bleek dat de wekelijkse incidentie van ziekenhuisopnames ten gevolge van ernstige acute luchtweginfecties daalde tot 3,2 opnames per 100.000 inwoners per week in week 49 (vergeleken met 10,2 in week 48). In week 49 was de incidentie van ziekenhuisopnames voor RSV 0,4/100.000 en 0,2/100.000 voor SARS-COV-2. In week 49 waren er geen ziekenhuisopnames wegens griep. De gegevens voor week 49 zijn niet volledig, hetgeen van invloed kan zijn op de cijfers.

Verdere informatie is beschikbaar in het wekelijkse bulletin over acute luchtweginfecties.

Andere indicatoren

De indicatoren voor de woonzorgcentra (WZC) zijn in week 50 verder gestegen. Op nationaal niveau steeg het aantal infecties onder bewoners van 5,0 naar 7,3 per 1.000 bewoners; het aantal ziekenhuisopnames van bewoners steeg van 0,16 naar 0,37 per 1.000 bewoners, en het aantal infecties onder personeelsleden steeg van 3,2 naar 3,9 per 1.000 personeelsleden. In week 50 zijn tot dusver 79 nieuwe mogelijke clusters gedetecteerd (voorlopige gegevens, vergeleken met 51 clusters die in totaal voor week 49 zijn geïdentificeerd). Twee procent van de deelnemende WZC meldde een groot cluster (ten minste 10 gevallen onder bewoners), net als in de voorgaande week.

De participatiegraad blijft laag (65% in Vlaanderen, 70% in Wallonië, 22% in Brussel en 44% in de Duitstalige Gemeenschap). Zie het dashboard voor meer details.

Het aantal sterfgevallen nam opnieuw toe in week 50, met een totaal van 72 geregistreerde sterfgevallen (niet-geconsolideerde gegevens, tegenover 51 in de voorgaande week), d.w.z. 5 tot 18 sterfgevallen per dag. Van de sterfgevallen waren er 19 bij verpleeghuisbewoners (37,3%). Het sterftecijfer bedroeg 0,62/100.000 inwoners in België, 0,74/100.000 in Wallonië (stijging), 0,61/100.000 in Vlaanderen (stijging) en 0,33/100.000 in Brussel (daling). Wekelijkse schommelingen zijn mogelijk vanwege de lage absolute aantallen.

Het aantal infecties met de circulerende varianten BQ.1 en BQ.1.1 (afgeleid van BA.5) in België blijft toenemen, waarbij de overgrote meerderheid van de infecties te wijten is aan de BQ.1/BQ.1.1-variant. Volgens de gegevens van Healthdata vertegenwoordigden de twee subtypes 68% in de basissurveillance van week 48 (van de in totaal 151 gesequenceerde stalen) en 61% in week 49 (van de 112 gesequenceerde stalen). Meer informatie is beschikbaar op de website van het NRC.

De volgende personen hebben deelgenomen aan dit advies:

Emmanuel André (KULeuven), Steven Callens (UZ Gent), Isabelle Dagneaux (CCMG), Naima Hammami (Zorg en Gezondheid), Quentin Mary (SSMG), Pierrette Melin (CHU Liège), Geert Molenberghs (UHasselt-KULeuven), Alessandro Pellegrino (AVIQ), Jasper Sans (COCOM), Jorgen Stassijns (Sciensano), Giulietta Stefani (Sciensano), Steven Van Gucht (Sciensano), Greet Van Kersschaever (Domus Medica), Marc Van Ranst (KULeuven), Erika Vlieghe (UZA).

Overzicht van de indicatoren per provincie

Periode 11-17/12/2022	Aantal testen per 100 000	PR symptomatische gevallen	Incidentie Hospitalisaties op 7d per 100 000 ⁴	ICU bezetting	Verdubbelings/halveringstijd	Beheersniveau
Belgie	564	NA	7,7	4%	17	2
Antwerpen	559	NA	5,1	4%	20	1
Waals-Brabant	630	NA	3,7	4%	72	1
Henegouwen	653	NA	7,1	4%	17	2
Luik	409	NA	11,0	4%	20	2
Limburg	495	NA	7,4	2%	-42	2
Luxemburg	450	NA	3,5	5%	-19	1
Namen	549	NA	7,6	3%	14	1
Oost-Vlaanderen	610	NA	11,1	4%	12	2
Vlaams-Brabant	551	NA	6,4	2%	13	2
West-Vlaanderen	640	NA	9,3	3%	7	2
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	556	NA	7,7	6%	22	2
Duitstalige Gemeenschap	324	NA	2,6	NA	NA	1

³ Gegevens week 50 (12 tot 18 december 2022).